

Spor Bilimleri Öğrencilerinin Okul İklimi Algıları İle Kariyer Farkındalık Düzeylerinin İncelenmesi*

Nurullah TENİK¹, Ahmet DİNÇ²

1-2-Iğdır Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi

Öz: Bu araştırmanın amacı spor bilimleri öğrencilerinin okul iklimi algıları ile kariyer farkındalık düzeylerini incelemektir. Araştırmanın evrenini Iğdır Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesinde öğrenim gören öğrenciler, örneklemini ise araştırmaya katılan 313 (% 58.2' si erkek, %41.8 si kadın) öğrenci oluşturmuştur. Veriler kişisel bilgi formu, Terzi (2015) tarafından geliştirilmiş "Okul İklimi Ölçeği", Yaşar ve Sunay (2019) tarafından geliştirilmiş "Kariyer Farkındalık Ölçeği" kullanılarak elde edilmiştir. Araştırma verileri IBM SPSS Statistics 26 programı kullanılarak analiz edilmiştir. Ölçeklere ait verilerin normal dağılıma uygun olup olmadığı çarpıklık (skewness) ve basıklık (kurtosis) değerleri üzerinden incelenmiştir. Araştırmanın ölçeklerine ait tanımlayıcı istatistikleri içeren aritmetik ortalama, standart sapma, minimum ve maksimum değerler için özelleştirilmiş tablolar oluşturulmuştur. Araştırma hipotezlerinin test edilebilmesi amacıyla farklılık analizleri için iki kategoriden oluşan değişkenlere Bağımsız Örneklem T-Test (Independent Samples T-Test), ikiden fazla kategoriye sahip değişkenlere Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) uygulanmış ve sürekli değişkenler arasındaki ilişkinin incelenmesi amacıyla da Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Katsayısı (Pearson's r) kullanılmıştır. Araştırma hipotezleri %95 güven aralığı, %5 hata payı kapsamında $p<.05$ noktasında anlamlı olarak kabul edilmiştir. Araştırma bulgularına göre öğrencilerin okul iklimi toplam puan ortalaması $X=3.25$, okul iklimi alt boyutlarından okula bağlılık $X=2.93$, İletişim $X=3.58$, Öğretim ortamları $X=3.18$, olarak tespit edilmiştir. Öğrencilerin "Okul İklimi ölçeği" ile "Kariyer Farkındalık ölçeği" arasında orta düzeyde pozitif bir ilişki olduğu görülmüştür [$r=.497^{**}$, $p<.05$]. Bu bağlamda üniversitelerde okul iklimini artırmak için gerekli alt yapı (fiziksel) ve üst yapı (sosyal) düzeyinin artırılması önerilir.

Anahtar Kelimeler: Okul İklimi, Kariyer Farkındalık, Spor Bilimleri Öğrencileri

An Examination of Sports Sciences Students' Perceptions of School Climate and Their Career Awareness Levels

Abstract: The aim of this research is to examine the perceptions of school climate and career awareness levels of sports science students. The population of the study consisted of students studying at the Faculty of Sport Sciences of Iğdır University, and the sample consisted of 313 (58.2% male, 41.8% female) students participating in the research. The data were obtained using the personal information form, the "School Climate Scale" developed by Terzi (2015), and the "Career Awareness Scale" developed by Yaşar and Sunay (2019). The research data were analyzed using the IBM SPSS Statistics 26 program. Whether the data of the scales were suitable for normal distribution was examined through skewness and kurtosis values. Customized tables were created for the arithmetic mean, standard deviation, minimum and maximum values, which include descriptive statistics for the scales of the research. In order to test the research hypotheses, Independent Samples T-Test (Independent Samples T-Test) was applied to the variables consisting of two categories for difference analysis, One-Way Analysis of Variance (ANOVA) was applied to the variables with more than two categories, and Pearson Product-Moment Correlation was applied to examine the relationship between continuous variables. Coefficient (Pearson's r) was used. The research hypotheses were accepted as significant at the $p<.05$ point within the scope of 95% confidence interval and 5% margin of error. According to the research findings, the total mean score of the students' school climate was determined as $X=3.25$, school commitment from the sub-dimensions of school climate $X=2.93$, Communication $X=3.58$, Teaching environments $X=3.18$. It has been observed that there is a moderate positive relationship between the students' "School Climate Scale" and "Career Awareness Scale" [$r=.497^{**}$, $p<.05$]. In this context, the necessary infrastructure (physical) and superstructure (It is recommended to increase the social level.

Keywords: School Climate, Career Awareness, Sports Science Students

* Bu makale yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

Atıf: Tenik, N., & Dinç, A. (2025). Spor bilimleri öğrencilerinin okul iklimi algıları ile kariyer farkındalıklarının incelenmesi. Fair Play Spor Bilimleri Dergisi, 2(1), 44–62.

Geliş/Received: 12.12.2025

Kabul/Accepted: 30.12.2025

Yayın/Published: 31.12.2025

Giriş

Günümüz örgütleri, yalnızca belirlenmiş amaçlara ulaşmaya odaklanan yapılar olmaktan çıkmış; insan unsurunu merkeze alan, bireysel beklentiler ile örgütsel hedefler arasında denge kurmayı amaçlayan dinamik sistemler hâline gelmiştir. Bu bağlamda örgütler, ortak amaçlar doğrultusunda bir araya gelen bireylerin, belirli bir yapı ve süreç içerisinde etkileşim kurduğu sosyal sistemler olarak tanımlanmaktadır (Balcı, 2016; Başaran, 2008; Erkutlu, 2018). Örgütsel başarı, yalnızca teknik yeterlilikler ya da yapısal düzenlemelerle değil; çalışanların algıları, tutumları, motivasyonları ve örgüt ortamını nasıl deneyimledikleriyle yakından ilişkilidir. Bu noktada örgütsel iklim kavramı, örgütlerin işleyişini ve etkililiğini açıklamada temel bir değişken olarak öne çıkmaktadır.

Örgütsel iklim, örgüt üyelerinin çalışma ortamına ilişkin ortak algılarını ifade etmekte ve bireylerin davranışlarını yönlendiren psikososyal bir çerçeve sunmaktadır (Hoy & Miskel, 2015). Taguiri ve Litwin'e (1968) göre örgütsel iklim, örgütün iç çevresinin üyeler tarafından algılanan ve örgütü diğerlerinden ayıran görece kalitesidir. Bu algılar, bireylerin örgüte yönelik tutumlarını, iş doyumlarını, performanslarını ve örgütsel bağlılıklarını doğrudan etkilemektedir. Olumlu bir örgütsel iklim; iş birliğini, güveni, katılımı ve motivasyonu desteklerken, olumsuz bir iklim; yabancılaşma, düşük performans ve işten ayrılma eğilimleriyle ilişkilendirilmektedir (Aksoy, 2006; Arslan, 2004).

Örgütsel iklim kavramı, eğitim örgütleri bağlamında ele alındığında daha da kritik bir önem kazanmaktadır. Okullar, üzerinde işlem yaptıkları “insan” girdisi nedeniyle diğer örgüt türlerinden ayrılmakta; hem bireysel hem de toplumsal düzeyde uzun vadeli etkiler üretmektedir (Atayeter, 2004). Okul iklimi, yöneticiler, öğretmenler, öğrenciler ve veliler arasındaki etkileşimlerin oluşturduğu bütünsel atmosferi ifade etmekte ve okulun kendine özgü “kişiliğini” yansıtmaktadır (Şişman, 2002; Hoy, 2003). Araştırmalar, olumlu bir okul ikliminin öğrenci başarısını artırdığını, öğretmen motivasyonu ve iş doyumunu güçlendirdiğini ve okulun genel etkililiğine katkı sağladığını ortaya koymaktadır (Bektaş & Nalçacı, 2013; Marshall, 2003).

Okul ikliminin oluşumunda yöneticilerin liderlik davranışları belirleyici bir role sahiptir. Demokratik, destekleyici ve katılımcı yönetim anlayışları; açık ve sağlıklı bir okul ikliminin gelişmesine katkı sunarken, otoriter ve katı yönetim biçimleri kapalı ve sağlıklı iklimlerin oluşmasına zemin hazırlamaktadır (Bursalıoğlu, 2015; Hoy, Tarter & Kottkamp, 1991). Özellikle öğretmenlerin kendilerini değerli hissettikleri, karar süreçlerine katıldıkları ve mesleki gelişimlerinin desteklendiği okul ortamlarında, örgütsel bağlılık ve performans düzeylerinin yükseldiği görülmektedir.

Eğitim örgütleri içerisinde spor bilimleri alanında eğitim veren kurumlar, yapıları ve hedef kitleleri itibarıyla özgün özellikler taşımaktadır. Spor, bireylerin fiziksel, zihinsel ve sosyal gelişimlerini destekleyen; disiplin, iş birliği ve sorumluluk bilinci kazandıran çok boyutlu bir olgudur (Alpman, 1972; Erkal, 1978). Spor bilimleri fakülteleri ve beden eğitimi ve spor yüksekokulları, bu alanın mesleki gerekliliklerine uygun olarak hem teorik hem de uygulamalı eğitim sunmakta; öğrencilerin mesleki yeterliliklerinin yanı sıra kariyer gelişimlerini de

şekillendirmektedir (Bozyiğit & Gökbaraz, 2020).

Bu noktada kariyer kavramı ve kariyer farkındalığı, üniversite öğrencileri açısından giderek artan bir önem taşımaktadır. Kariyer, bireyin yaşamı boyunca üstlendiği rollerin, deneyimlerin ve mesleki gelişim sürecinin bütünüdür ifade etmektedir (Bayraktaroğlu, 2006; Niles & Harris-Bowlsbey, 2013). Kariyer farkındalığı ise bireyin kendi ilgi, yetenek ve değerleri ile mevcut kariyer fırsatları arasındaki ilişkiyi bilinçli biçimde değerlendirebilmesini ifade etmektedir (Yaşar, 2019). Özellikle spor bilimleri öğrencilerinin, mezuniyet sonrası karşılaşılabilecekleri mesleki seçenekler konusunda yeterli farkındalığa sahip olmaları, kariyer stresinin azaltılması ve sağlıklı mesleki yönelimlerin geliştirilmesi açısından kritik görülmektedir (Ertekin, 2020).

Literatürde, okul iklimi ile bireylerin motivasyon, iş doyumu ve kariyer algıları arasında anlamlı ilişkiler bulunduğunu ortaya koyan çok sayıda çalışma yer almaktadır. Olumlu ve destekleyici bir okul iklimi, öğrencilerin akademik ve mesleki gelişimlerini desteklerken, kariyer planlama süreçlerini de güçlendirmektedir (Storlie & Toomey, 2019). Bu bağlamda, spor bilimleri alanında öğrenim gören öğrencilerin okul iklimine yönelik algıları ile kariyer farkındalıkları arasındaki ilişkinin incelenmesi, hem eğitim yönetimi hem de spor bilimleri literatürüne önemli katkılar sunma potansiyeline sahiptir.

Bu çalışmada, örgütsel iklim, okul iklimi ve kariyer farkındalığı kavramları kuramsal bir çerçevede ele alınarak, spor bilimleri öğrencilerinin eğitim aldıkları kurumlara ilişkin algılarının kariyer farkındalıkları üzerindeki olası etkilerinin ortaya konulması amaçlanmaktadır. Elde edilecek bulguların, eğitim ortamlarının iyileştirilmesine ve öğrenci merkezli kariyer destek mekanizmalarının geliştirilmesine ışık tutması beklenmektedir.

Yöntem

Araştırmanın Modeli.

Araştırmada nicel araştırma modellerinden tarama yöntemi kullanılmıştır. Tarama modeli, geçmişte ya da günümüzde var olan bir durumu, olduğu gibi betimlemeyi amaçlayan bir araştırma yaklaşımıdır. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır. Onları herhangi bir şekilde değiştirme, etkileme çabası gösterilmez (Karasar, 2007).

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Iğdır Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesinde öğrenim gören öğrenciler, örneklemi ise araştırmaya katılan 313 (Erkek 133, Kadın 180) öğrenci oluşturmuştur. Veriler uygun (convinent) örnekleme yöntemi kullanılarak el edilmiştir. Uygun örnekleme; araştırma için ulaşılabilir bireylerden oluşan örnekleme türüdür. Çoğu zaman rastlantısal veya sistematik rastlantısal örnekleme seçimi zor olduğunda tercih edilen örnekleme türüdür (Fraenkel and Wallen, 1990).

Veri Toplama Araçları.

Kişisel Bilgi Toplama Formu:

Spor Bilimleri öğrencilerin demografik özelliklerini belirlemek üzere 3 adet soruya yer verilmiştir. Bunlar: cinsiyet, bölüm türü ve aktif spor yapıp yapmadığı şeklindedir.

Okul İklim Ölçeği

Okul iklim ölçeği Terzi (2015) tarafından geliştirilmiştir. Ölçek toplam 17 maddeden ve 3 alt boyuttan oluşmaktadır. Birinci alt boyut (Okula bağlılık), ikinci alt boyut (İletişim), Üçüncü alt boyut (Öğrenme Ortamı) maddelerden oluşmaktadır. Ölçeğe araştırmacı tarafından güvenilirlik analizi olarak Cronbach Alpha yapılmıştır. Ölçeğin 1. boyutu olan okula bağlılık için $\alpha=.75$, 2. boyutu olan iletişim için $\alpha=.86$, üçüncü boyutu olan öğrenme ortamı için $\alpha=.81$ bulunmuştur. Ölçeğin geneli için güvenilirlik $\alpha=.90$ olarak hesaplanmıştır. Ölçeğin güvenilirlik analizi için yapılan Cronbach Alpha değerleri; 1. boyutu olan okula bağlılık için $\alpha=.75$, 2. boyutu olan iletişim için $\alpha=.86$, üçüncü boyutu olan öğrenme ortamı için $\alpha=.81$ bulunmuştur. Ölçeğin geneli için güvenilirlik $\alpha=.90$ olarak hesaplanmıştır. Ölçek 5 li likert tipindedir (1 Hiçbir zaman, 2 Nadiren, 3 Bazen, 4 Çoğunlukla, 5 Her Zaman).

Kariyer Farkındalıkları Ölçeği

Yaşar ve Sunay (2019) tarafından geliştirilmiş Kariyer Farkındalık Ölçeği kullanılmıştır. Yaşar ve Sunay (2019) tarafından geliştirilmiş Kariyer Farkındalık Ölçeği kullanılmıştır. Araştırmamanın ilk aşamasında 20 öğrenciden kariyer farkındalığı olgusu ile ilgili kompozisyon formu ile veri toplanmıştır. Ölçeğin denem aşamasında ilgili evrenden toplam 376 öğrenciden veri toplanmıştır. Verilere KMO (.90) ve Barlett [5947,403; ($p<.001$)] t testi uygulanmış ve verilerin uygunluğu saptanmıştır.

Açımlayıcı faktör analizi sonuçlarına göre ölçek maddelerinin toplam 4 alt boyutta toplandığı ve bu boyutların toplam varyansın %53.34'ünü açıkladığı saptanmıştır. Ortaya çıkan boyutlar, Mesleki Gelişim Yatkınlığı, Mesleki Hazır Bulunma, Mesleki Bilinç ve Mesleki Özgüven olarak isimlendirilmiştir. Doğrulayıcı faktör analizi sonucu verilerin X^2 / df değeri 2,38; RMSEA değeri 0,61; NFI değeri. 90; CFI değeri; .92; GFI değeri. 91; SMRM değeri. 62; AGFI değeri. 86 seviyesinde saptanmıştır. Bu bağlamda ortaya koyulan modelin uyum indekslerinin yeterli seviyede olduğu tespit edilmiştir. Sonuç olarak 4 alt boyuttan ve 18 maddeden oluşan Kariyer Farkındalık Ölçeğinin geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu saptanmıştır.

Araştırmanın Etik Boyutu

Ölçek izinleri alındıktan sonra Iğdır Üniversitesi Etik Kurul Başkanlığından 30.06.2021 tarihinde Etik Kurul izni alınmıştır. Daha sonrasında Iğdır Üniversitesinden verileri toplamak için 09.08.2021 tarihinde izin alınmıştır.

Verilerin Toplanması

Veriler, araştırmacının bizzat öğrenciler ile irtibatı gerekli izinler alındıktan sonra çevrimiçi olarak elektronik ortamda Google Forms aracılığı ile toplanmıştır. Ölçeği doldurmadan öğrencilere verecekleri cevapların gizli kalacağı açıklanmıştır. Araştırma verileri 2022-2023 eğitim ve öğretim döneminde toplanmıştır. Toplamda 376 veri toplanmış olup eksik verilerin çıkartılmasından sonra 313 tane veri analize hazır hale getirilmiştir.

Verilerin Analizi

Veriler spss (25) paket programı ile analiz edilmiştir. Elde edilen verilerin normal dağılımlarına çarpıklık ve basıklık testi ile bakılmıştır. Verilerin normal dağıtıldığı tespit edildikten sonra parametrik testlerden 2 değişkenli veriler için t testi 2 den fazla değişkene sahip olan veriler için ise anova testi, ve ilişki içinse Pearson Kolerasyon testi kullanılmıştır. Anlamlılık 0.5 olarak belirlenmiştir.

Bulgular**Tablo 1:** Betimsel Tablolar

	Grup	(f)	(%)
Cinsiyet	Erkek	133	42,5
	Kadın	180	57,5
Yaş	18-21 yaşarası	160	51,1
	22-23 yaşarası	89	28,4
	24 ve üstü	64	20,4
Bölüm	Öğretmenlik	130	41,5
	Yöneticilik	147	47,0
	Antrenörlük	36	11,5
Aktif Spor Yapma	Evet	145	46,3
	Hayır	168	53,7
Toplam		313	100

Tablo 1 incelendiğinde, öğrencilerin %45.5’inin erkek, %57.5’inin kadın; %51.1’in 18-21 yaş arası, %28.4’ü 22-23, yaş arası ve % 20.4’ü 24 ve üzeri yaş aralığında; %41.5’inin Öğretmenlik bölümünde , %47’ nin Yöneticilik bölümünde , %11.5’ nin Antrenörlük bölümünde olduğu; % 46.3’nün aktif spor yaptığının ve % 53.7’ sinin ise aktif spor yapmadığı saptanmıştır.

Tablo 2: Değişkenlerin N, Minimum, Maksimum, Ortalama ve Standart Sapma Dağılımları

	N	Minimum	Maximum	Sum	Mean	Std. Deviation
okuliklimtotal	313	1,00	5,00	1018,76	3,2548	,93732
(kariyerfarkıntotal)	313	1,94	5,00	1205,93	3,8528	,67927

Tablo 2’ e baktığımız zaman araştırmamızda araştırmaya katılan öğrencilerin okul iklimi toplam puan ortalaması $X=3.25$ olarak tespit edilmiştir. Araştırmamızda araştırmaya katılan öğrencilerin kariyer farkındalık toplam puan ortalaması $X=3.85$ olarak tespit edilmiştir.

Tablo 3: Ölçek Puanlarının Cinsiyet Değişkenine Göre Karşılaştırılmasına İlişkin t-Testi Sonuçları

Ölçekler	Alt Boyutlar	Cinsiyet	N	Ort./5	ss	SD	t	P*
Okul iklimi ölçeği	Okula Bağlılık	Erkek	133	2,935	1,072		-,065	,948
		Kadın	180	2,943	1,066			
	İletişim	Erkek	133	3,550	,983		-,572	,568
		Kadın	180	3,615	1,017			
	Öğretim Ortamları	Erkek	133	3,132	1,034		-,764	,445
		Kadın	180	3,222	1,014			
Kariyer farkındalık ölçeği	Mesleki Gelişim Yatkınlığı	Erkek	133	3,564	,874	313	-,216	,829
		Kadın	180	3,584	,814			
	Mesleki Hazır Bulunma	Erkek	133	3,879	,871		2,112	,034
		Kadın	180	4,085	,822			
	Mesleki Bilinç	Erkek	133	4,095	,686		,623	,534
		Kadın	180	4,046	,703			
	Mesleki Özgüven	Erkek	133	3,882	,802		-,959	,338
		Kadın	180	3,971	,805			

Tablo 3' e baktığımız zaman öğrencilerin okula bağlılık alt boyut puan ortalamaları cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir [$t(313)=-,065$; $p>05$]. Erkek öğrencilerin okula bağlılık düzeylerinin ortalaması ($x=2,935$) olarak saptanırken, kadın öğrencilerin okula bağlılık düzeyleri ortalaması ($x=2,943$) olarak saptanmıştır. Bu bulgular öğrencilerin okula bağlılık düzeylerini cinsiyetin etkilemediğini göstermektedir.

Öğrencilerin iletişim düzeyleri alt boyut puan ortalamaları cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir [$t(313)=-,572$; $p>05$]. Erkek öğrencilerin iletişim düzeylerinin ortalaması ($x=3,550$) olarak saptanırken, kadın öğrencilerin okula bağlılık düzeyleri ortalaması ($x=3,615$) olarak saptanmıştır. Bu bulgular Öğrencilerin iletişim düzeylerini cinsiyetin etkilemediğini göstermektedir.

Öğrencilerin öğretim ortamları alt boyut puan ortalamaları cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir [$t(313)=-,764$; $p>05$]. Erkek öğrencilerin öğretim ortamları düzeylerinin ortalaması ($x=3,132$) olarak saptanırken, kadın öğrencilerin okula bağlılık düzeyleri ortalaması ($x=3,222$) olarak saptanmıştır. Bu bulgular Öğrencilerin öğretim ortamları düzeylerini cinsiyetin etkilemediğini göstermektedir.

Öğrencilerin mesleki gelişim yatkınlığı alt boyut puan ortalamaları cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir [$t(313)=-,216$; $p>05$]. Erkek öğrencilerin mesleki gelişim yatkınlığı düzeylerinin ortalaması ($x=3,564$) olarak saptanırken, kadın öğrencilerin okula bağlılık düzeyleri ortalaması ($x=3,584$) olarak saptanmıştır. Bu bulgular Öğrencilerin mesleki gelişim yatkınlığı düzeylerini cinsiyetin etkilemediğini göstermektedir.

Öğrencilerin mesleki hazır bulunma alt boyut puan ortalamaları cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermektedir. [$t(313)=2,112$; $p<05$]. Erkek öğrencilerin mesleki hazır bulunma düzeylerinin ortalaması ($x=3,879$) olarak saptanırken, kadın öğrencilerin okula bağlılık düzeyleri ortalaması ($x=4,085$) olarak saptanmıştır. Bu bulgular Öğrencilerin mesleki hazır bulunma düzeylerini cinsiyetin etkilediğini göstermektedir.

Öğrencilerin mesleki bilinç alt boyut puan ortalamaları cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir [t(313)=-.623; p>05]. Erkek öğrencilerin mesleki bilinç düzeylerinin ortalaması (x=4,095) olarak saptanırken, kadın öğrencilerin okula bağlılık düzeyleri ortalaması (x=4,046) olarak saptanmıştır. Bu bulgular öğrencilerin mesleki bilinç düzeylerini cinsiyetin etkilemediğini göstermektedir.

Öğrencilerin mesleki özgüven alt boyut puan ortalamaları cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir [t(313)=-.959; p>05]. Erkek öğrencilerin mesleki bilinç düzeylerinin ortalaması (x=3,882) olarak saptanırken, kadın bireylerin okula bağlılık düzeyleri ortalaması (x=3,971) olarak saptanmıştır. Bu bulgular Öğrencilerin mesleki bilinç düzeylerini cinsiyetin etkilemediğini göstermektedir.

Tablo 4: Katılımcıların Okul İklimi ve Kariyer Farkındalığı Puanlarının Aktif Spor Yapma Durumuna Göre t-Testi Sonuçları

Ölçekler	Alt Boyutlar	Aktif Spor Yapma	N	Ort./5	ss	SD	t	P*
Okul İklim Ölçeği	Okula Bağlılık	Evet	145	2,950	1,098	313	,160	,873
		Hayır	168	2,931	1,043			
	İletişim	Evet	145	3,495	1,059	313	1,519	,130
		Hayır	168	3,667	,946			
	Öğretim Ortamları	Evet	145	3,166	1,065	313	-,282	,778
		Hayır	168	3,199	,986			
Kariyer Farkındalık Ölçeği	Mesleki Gelişim Yatkınlığı	Evet	145	3,662	,867	313	1,697	,091
		Hayır	168	3,501	,809			
	Mesleki Hazır Bulunma	Evet	145	4,021	,870	313	,450	,653
		Hayır	168	3,977	,831			
	Mesleki Bilinç	Evet	145	4,126	,694	313	1,398	,163
		Hayır	168	4,016	,694			
	Mesleki Özgüven	Evet	145	4,029	,779	313	1,971	,049
		Hayır	168	3,850	,818			

Tablo 4' e baktığımız zaman Öğrencilerin okula bağlılık alt boyut puan ortalamaları aktif spor yapmaya göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir [t(313)=-.160; p>05]. Erkek öğrencilerin okula bağlılık düzeylerinin ortalaması (x=2,950) olarak saptanırken, kadın öğrencilerin okula bağlılık düzeyleri ortalaması (x=2,931) olarak saptanmıştır. Bu bulgular öğrencilerin okula bağlılık düzeylerini aktif spor yapmanın etkilemediğini göstermektedir.

Öğrencilerin iletişim düzeyleri alt boyut puan ortalamaları aktif spor yapmaya göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir [t(313)=1,519; p>05]. Erkek öğrencilerin iletişim düzeylerinin ortalaması (x=3,495) olarak saptanırken, kadın öğrencilerin okula bağlılık düzeyleri ortalaması (x=3,667) olarak saptanmıştır. Bu bulgular bireylerin iletişim düzeylerini aktif spor

yapmaya etkilemediğini göstermektedir.

Öğrencilerin öğretim ortamları alt boyut ortalamaları aktif spor yapmaya göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir [$t(313)=-.282$; $p>05$]. Erkek öğrencilerin öğretim ortamları düzeylerinin ortalaması ($x=3,166$) olarak saptanırken, kadın öğrencilerin okula bağlılık düzeyleri ortalaması ($x=3,199$) olarak saptanmıştır. Bu bulgular öğrencilerin öğretim ortamları düzeylerini aktif spor yapmanın etkilemediğini göstermektedir.

Öğrencilerin mesleki gelişim yatkınlığı alt boyut puan ortalamaları aktif spor yapmaya göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir [$t(313)=.1697$; $p>05$]. Erkek öğrencilerin mesleki gelişim yatkınlığı düzeylerinin ortalaması ($x=3,662$) olarak saptanırken, kadın öğrencilerin okula bağlılık düzeyleri ortalaması ($x=3,501$) olarak saptanmıştır. Bu bulgular öğrencilerin mesleki gelişim yatkınlığı düzeylerini aktif spor yapmaya etkilemediğini göstermektedir.

Öğrencilerin mesleki hazır bulunma alt boyut puan ortalamaları aktif spor yapmaya göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir [$t(313)=-.450$; $p>05$]. Erkek öğrencilerin mesleki hazır bulunma düzeylerinin ortalaması ($x=4,021$) olarak saptanırken, kadın öğrencilerin okula bağlılık düzeyleri ortalaması ($x=4,977$) olarak saptanmıştır. Bu bulgular bireylerin mesleki hazır bulunma düzeylerini aktif spor yapmaya etkilemediğini göstermektedir.

Öğrencilerin mesleki bilinç alt boyut puan ortalamaları aktif spor yapmaya göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir [$t(313)=1398$; $p>05$]. Erkek öğrencilerin mesleki bilinç düzeylerinin ortalaması ($x=4,126$) olarak saptanırken, kadın öğrencilerin okula bağlılık düzeyleri ortalaması ($x=4,016$) olarak saptanmıştır. Bu bulgular öğrencilerin mesleki bilinç düzeylerini aktif spor yapmaya etkilemediğini göstermektedir.

Öğrencilerin mesleki özgüven alt boyut puan ortalamaları aktif spor yapmaya göre anlamlı bir farklılık göstermektedir [$t(313)=1971$; $p>05$]. Erkek öğrencilerin mesleki bilinç düzeylerinin ortalaması ($x=4,029$) olarak saptanırken, kadın öğrencilerin okula bağlılık düzeyleri ortalaması ($x=3,850$) olarak saptanmıştır. Bu bulgular öğrencilerin mesleki bilinç düzeylerini aktif spor yapmaya etkilemediğini göstermektedir.

Tablo 5: Katılımcıların Ölçek Puanlarının Yaş Değişkenine Göre ANOVA Sonuçları

Ölçekler	Alt Boyutlar	Yaş	N	X	Varyansın kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler ort.	F	P*
Okul İklim Ölçeği	Okula Bağlılık	18-21	160	3,00	Gruplararası	1,660	2	,830	,727	,484
		22-23	89	2,83	Gruplariçi	353,930	310	1,142		
		24 ve üstü	64	2,92	Toplam	355,591	312			
		Toplam	313	2,93						
	İletişim	18-21	160	3,58	Gruplararası	,109	2	,054	,054	,948
		22-23	89	3,56	Gruplariçi	313,280	310	1,011		
		24 ve üstü	64	3,62	Toplam	313,389	312			
		Toplam	313	3,58						
	Öğretim Ortamları	18-21	160	3,19	Gruplararası	,199	2	,100	,095	,910
		22-23	89	3,20	Gruplariçi	325,899	310	1,051		
		24 ve üstü	64	3,13	Toplam	326,098	312			
		Toplam	313	3,18						

Ölçekler	Alt Boyutlar	Yaş	N	X	Varyansın kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler ort.	F	P*
Kariyer Farkındalık Ölçeği	Mesleki Gelişim Mesleki Yakınlığı	18-21	160	3,46	Gruplararası	6,337	2	3,168	4,601	,011
		22-23	89	3,59	Gruplariçi	213,459	310	,689		
		24 ve üstü	64	3,83	Toplam	219,796	312			
		Toplam	313	3,57						
	Mesleki Bulunma	18-21	160	3,92	Gruplararası	4,937	2	2,468	3,482	,032
		22-23	89	3,94	Gruplariçi	219,791	310	,709		
		24 ve üstü	64	4,24	Toplam	224,728	312			
		Toplam	160	3,92						
	Mesleki Bilinç	18-21	160	4,02	Gruplararası	1,504	2	,752	1,559	,212
		22-23	89	4,04	Gruplariçi	149,542	310	,482		
		24 ve üstü	64	4,20	Toplam	151,046	312			
		Toplam	313	4,06						
	Mesleki Özgüven	18-21	160	3,84	Gruplararası	5,160	2	2,580	4,066	,018
		22-23	89	3,90	Gruplariçi	196,717	310	,635		
		24 ve üstü	64	4,18	Toplam	201,877	312			
		Toplam	313	3,93						

Tablo 5'deki varyans analizine göre öğrencilerin yaşları ile okul iklimi alt boyutları arasında anlamlı bir farklılık tespit edilememişken ($p<0.05$)

öğrencilerin yaşları ile kariyer farkındalık alt boyutlarından mesleki gelişim yatkınlığı, mesleki hazır bulunma, mesleki özgüven arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir ($p>0.05$).

Farkın hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek için yapılan Tukey çoklu karşılaştırma testi sonucunda, 24 ve üstü yaşa sahip olan öğrencilerin mesleki gelişim yatkınlığı, mesleki hazır bulunma ve mesleki özgüven alt boyut toplam puanlarının, 18-21 ile 22-23 yaş arasında olanlara göre daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Bu bulgular, spor bilimleri öğrencilerin kariyer farkındalık puanlarının yüksek olmasında yaşın anlamlı bir etkiye sahip olduğunu göstermektedir.

Tablo 6: Katılımcıların Ölçek Puanlarının Bölüm Değişkenine Göre ANOVA Sonuçları

Ölçekler	Alt Boyutlar	Bölüm	N	Ort.	Varyansın kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler ort.	F	P*
Okul İklimi Ölçeği	Okula Bağlılık	öğretmenlik	130	2,9154	Gruplararası	,135	2	,067	,059	,943
		yöneticilik	147	2,9565	Gruplariçi	355,456	310	1,147		
		antrenörlük	36	2,9611	Toplam	355,591	312			
		Toplam	313	2,9399						
	İletişim	öğretmenlik	130	3,7385	Gruplararası	5,107	2	2,553	2,568	,078
		yöneticilik	147	3,4717	Gruplariçi	308,283	310	,994		
		antrenörlük	36	3,5185	Toplam	313,389	312			
		Toplam	313	3,5879						
	Öğretim Ortamları	öğretmenlik	130	3,2885	Gruplararası	4,208	2	2,104	2,026	,134
		yöneticilik	147	3,0612	Gruplariçi	321,890	310	1,038		
		antrenörlük	36	3,3102	Toplam	326,098	312			
		Toplam	313	3,1842						

Ölçekler	Alt Boyutlar	Bölüm	N	Ort.	Varyansın kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler ort.	F	P*
Kariyer Farkındalık Ölçeği	Mesleki Gelişim Yatkınlığı	öğretmenlik	130	3,7359	Gruplararası	5,680	2	2,840	4,112	,017
		yöneticilik	147	3,4646	Gruplariçi	214,116	310	,691		
		antrenörlük	36	3,4545	Toplam	219,796	312			
		Toplam	313	3,5761						
	Mesleki Hazır Bulunma	öğretmenlik	130	4,1483	Gruplararası	5,298	2	2,649	3,742	,025
		yöneticilik	147	3,8720	Gruplariçi	219,430	310	,708		
		antrenörlük	36	3,9689	Toplam	224,728	312			
		Toplam	313	3,9979						
	Mesleki Bilinç	öğretmenlik	130	4,1711	Gruplararası	2,669	2	1,335	2,788	,063
		yöneticilik	147	3,9745	Gruplariçi	148,377	310	,479		
		antrenörlük	36	4,0717	Toplam	151,046	312			
		Toplam	313	4,0673						
	Mesleki Özgüven	öğretmenlik	130	4,1144	Gruplararası	7,308	2	3,654	5,822	,003
		yöneticilik	147	3,7982	Gruplariçi	194,569	310	,628		
		antrenörlük	36	3,8333	Toplam	201,877	312			
		Toplam	313	3,9336						

Tablo 6'daki varyans analizine göre öğrencilerin bölümleri ile okul iklimi alt boyutları arasında anlamlı bir farklılık tespit edilememişken ($p < 0.05$) öğrencilerin bölümleri ile kariyer farkındalık alt boyutlarından mesleki gelişim yatkınlığı, mesleki hazır bulunma ve mesleki özgüven arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir ($p > 0.05$).

Farkın hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek için yapılan Tukey çoklu karşılaştırma testi sonucunda, öğretmenlik bölümü öğrencilerin mesleki gelişim yatkınlığı, mesleki hazır bulunma ve mesleki özgüven alt boyut toplam puanlarının, antrenörlük eğitimi ve spor yöneticiliği bölümlerinde okuyanlara göre daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Bu bulgular, spor bilimleri öğrencilerin kariyer farkındalık puanlarının yüksek olmasında

bölümlerin anlamlı bir etkiye sahip olduğunu göstermektedir.

Tablo 7: Okul İklimi ve Kariyer Farkındalığı Ölçekleri ile Alt Boyutları Arasındaki Pearson Korelasyon Analizi Sonuçları

Ölçekler	Boyutlar	Okul İklimi ve Kariyer Farkındalığı	Okula Bağlılık	İletişim	Öğretim Ortamları	Yatkınlık	Mesleki Gelişim	Bulunma	Mesleki Hazır	Mesleki Bilinç	Mesleki Özgüven
Okul İklimi Ölçeği	Okul iklimi (tamamı)	497**									
	Okula Bağlılık		1	,682**	,739**	,482**	,309**	,253**	,250**		
	İletişim		,682**	1	,806**	,554**	,298**	,290**	,307**		
	Öğretim Ortamları		,739**	,806**	1	,570**	,294**	,300**	,289**		
Kariyer Farkındalık Ölçeği	Mesleki Gelişim Yatkınlığı		,482**	,554**	,570**	1	,542**	,547**	,597**		
	Mesleki Hazır Bulunma		,309**	,298**	,294**	,542**	1	,581**	,692**		
	Mesleki Bilinç		,253**	,290**	,300**	,547**	,581**	1	,672**		
	Mesleki Özgüven		,250**	,307**	,289**	,597**	,692**	,672**	1		

Tablo 7’ye baktığımız zaman Büyüköztürk, (2017)’e göre korelasyon katsayısının “1.00” olması pozitif mükemmel bir ilişkiyi, “-1.00” olması negatif mükemmel bir ilişkiyi; “0.00” olması, ilişkinin olmadığını göstermektedir. Korelasyon katsayısı, “0.70 – 1.00” arasında yüksek, “0.70 – 0.30” arasında orta; “0.30 – 0.00” arasında olur ise düşük düzeyde bir ilişki olduğu kabul edilir.

Öğrencilerin “Okul İklimi ölçeği” ile “Kariyer Farkındalık ölçeği” arasında orta düzeyde pozitif bir ilişki olduğu görülmüştür [$r=,497^{**}$, $p<05$]. Buna göre okul iklimi arttıkça Kariyer Farkındalığının arttığı söylenebilir. Determinasyon katsayısına ($r^2=0.25$) bakıldığında Okul İklimi ölçeği değişkenliğinin (toplam varyans) %25’inin kariyer farkındalığından kaynaklandığı söylenebilir.

4.2. Tartışma

Araştırmanın amacı spor bilimleri öğrencilerinin okul iklimi algıları ile kariyer farkındalık düzeylerini incelemektir. Araştırmamızda araştırmaya katılan öğrencilerin okul iklimi toplam puan ortalaması $X=3.25$, okul iklimi alt boyutlarından okula bağlılık $X=2.93$, İletişim $X=3.58$, Öğretim ortamları $X=3.18$, olarak tespit edilmiştir. Araştırmamızda okul iklimi puan ortalaması orta seviyenin üstünde tespit edilmiştir. Literatürü incelediğimiz zaman spor bilimleri öğrencilerinin okul iklimi algılarını yordayan faktörlerin incelenmesi adlı okul iklimi çalışması yapan araştırmacılar tarafından, okul iklimi toplam puan ortalamaları bizim çalışmamızın aksine, orta seviyenin altında, düşük düzeyde sonuçlara varmışlardır (Çulcuoğlu, T., & Şentürk, H. E. (2021). Sayan, Y. E., & Tavukçuoğlu, M. (2020) nin yüksek din öğretimi öğrencilerinin öğrenme iklimi algılarının akademik öz yeterlik ve akademik başarıyla ilişkisi üzerine yapmış olduğu bir araştırmada okul iklimi toplam puan ortalamaları araştırma bulgularımızı destekler nitelikte, orta seviyenin üstünde tespit edilmiştir. Güneş, A. M. (2019)' un yapmış olduğu Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarıyla Okul İklimi Arasındaki ilişkiyi inceleyen çalışmada yine okul iklimi toplam puan ortalamalarının tamamının yüksek olduğu tespit edilmiştir. Yine Gündoğan, A., & Koçak, A. (2017) nin yapmış olduğu Öğretmen Adaylarının Okul İklimi Algıları ile Akademik Öz-Yeterlik İnançları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi adlı çalışmada okul iklimi toplam puan ortalamaları araştırma bulgularımızı destekler nitelikte orta seviyenin üstünde tespit edilmiştir.

Genel olarak araştırma sonuçlarına bakıldığında Türkiye' deki 208 üniversite ve 130 spor bilimleri fakültesi bulunmaktadır. Araştırmalar üniversitelerdeki alt yapı ve üst yapının, kültürel faaliyetlerin ve organizasyonların yapıldığı, bu nedenle okul iklim puanlarının yüksek olduğu sonucuna varılabilir.

Araştırmamızda araştırmaya katılan öğrencilerin kariyer farkındalık toplam puan ortalaması $X=3.85$, kariyer farkındalık alt boyutlarından mesleki gelişim $X=3.57$, mesleki hazır bulunma $X=3.99$, mesleki bilinç $X=4.06$, mesleki özgüven $X=3.93$ olarak tespit edilmiştir. Araştırmamızda kariyer farkındalık puan ortalaması orta seviyenin üstü olarak tespit edilmiştir. Literatüre bakıldığında Yaşar, O.M. (2019) 'un Spor Eğitimi Alan Üniversite Öğrencilerinin Kariyer Farkındalıklarının İncelenmesi adlı yaptığı çalışmada bizim çalışmamızı destekler nitelikte kariyer farkındalık puan ortalaması orta seviyenin üstünde tespit edilmiştir. Yapılan başka bir araştırmada, Spor Bilimleri Sınavlarına Hazırlanan Adayların Kariyer Farkındalıkları İle Gelecek Kaygıları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi adlı çalışma yapan Üstün, O. (2022), kariyer farkındalık toplam puan ortalamaları bizim çalışmamızın aksine, orta seviyenin altında, düşük düzeyde sonuçlara varmıştır.

Araştırmamızda araştırmaya katılan öğrencilerin okul iklimi, okula bağlılık, iletişim ve öğretim ortamları alt boyut puan ortalamaları cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir ($p>05$). Erkek öğrencilerin okula bağlılık düzeylerinin ortalaması ($x=2,935$), kadın öğrencilerin okula bağlılık düzeyleri ortalaması ($x=2,943$), Erkek öğrencilerin iletişim düzeylerinin ortalaması ($x=3,550$), kadın öğrencilerin iletişim düzeyleri ortalaması ($x=3,615$), Erkek öğrencilerin öğretim ortamları düzeylerinin ortalaması ($x=3,132$), kadın öğrencilerin öğretim ortamları düzeyleri ortalaması ($x=3,222$) olarak saptanmıştır. Bu bulgular öğrencilerin okula bağlılık, iletişim ve öğretim ortamları düzeylerini cinsiyetin etkilemediğini göstermektedir. Literatür taraması yapıldığında başka çalışmalarda okul iklimi alt boyut ortalamaları cinsiyete göre bizim çalışmamızın aksine anlamlı farklılık göstermektedir. Literatürü incelediğimiz zaman spor bilimleri öğrencilerinin okul iklimi algılarını yordayan faktörlerin incelenmesi adlı okul iklimi alt boyut ortalamaları cinsiyete göre anlamlı farklılık göstermiştir. (Çulcuoğlu, T., & Şentürk, H. E. (2021) aynı çalışmada okul iklimi ölçeğinin cinsiyete göre alt boyutlarında toplam puan ortalamalarının orta seviyenin üstünde ve yüksek düzeyde olduğu görülmüştür. Güneş, A. M. (2019), Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarıyla Okul İklimi Arasındaki ilişki adlı çalışmada cinsiyet değişkenine göre okul iklimi

algıları ile cinsiyet arasında anlamlı farkların olduğunu tespit etmiştir. Akpulat, N. A., Üzümcü, T. P., & Alyakut, Ö. (2022), Üniversite Öğrencilerinin Okul İklimine Yönelik Algıları adlı çalışmalarında öğrencilerin okul iklimine yönelik tutumlarının cinsiyete göre anlamlı bir fark göstermediğini tespit etmişlerdir. Dönmez, Ş. (2018), Ortaokul öğrencilerinde okul iklimi, okula bağlılık ve okul yaşam kalitesi algısının incelenmesi adlı çalışmasında cinsiyete göre okula bağlılık alt boyutunda toplam puan orta seviyenin üstünde ve yüksek düzeyde görülmüştür.

Araştırmamızda araştırmaya katılan öğrencilerin kariyer farkındalığı mesleki hazır bulunma alt boyut puan ortalamaları cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermektedir ($p<05$). Erkek öğrencilerin mesleki hazır bulunma düzeylerinin ortalaması ($x=3,879$) olarak saptanırken, kadın öğrencilerin okula bağlılık düzeyleri ortalaması ($x=4,085$) olarak saptanmıştır. Bu bulgular öğrencilerin mesleki hazır bulunma düzeylerini cinsiyetin etkilediğini göstermektedir. Literatüre bakıldığında OM Yaşar-2019' un Spor Eğitimi Alan Üniversite Öğrencilerinin Kariyer Farkındalıklarının İncelenmesi adlı yaptığı çalışmada kariyer farkındalığı alt boyutlarında üniversite öğrencilerinin cinsiyet değişkenine göre aldıkları toplam puanlar ve alt boyutların toplam puanlarının ortalamalarına ilişkin hem toplam puanlamada hem de Mesleki Özgüven alt boyutunda cinsiyet değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark tespit edilmiştir. Başka bir araştırmada Üstün, O. (2022), Spor bilimleri sınavlarına hazırlanan adayların kariyer farkındalıkları ile gelecek kaygıları arasındaki ilişkinin incelenmesi adlı çalışmasında katılımcıların cinsiyetlerine göre mesleki kariyer farkındalık düzeylerinin değerlendirilmesi alt boyutlarında anlamlı farklılığın olmadığını tespit etmiştir.

Araştırmamızda araştırmaya katılan öğrencilerin okul iklimi, okula bağlılık, iletişim ve öğretim ortamları alt boyut puan ortalamaları aktif spor yapmaya göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir ($p>05$). Erkek öğrencilerin okula bağlılık düzeylerinin ortalaması ($x=2,950$), kadın öğrencilerin okula bağlılık düzeyleri ortalaması ($x=2,931$), Erkek öğrencilerin iletişim düzeylerinin ortalaması ($x=3,495$), kadın öğrencilerin iletişim düzeyleri ortalaması ($x=3,667$), erkek öğrencilerin öğretim ortamları düzeylerinin ortalaması ($x=3,166$), kadın öğrencilerin öğretim ortamları düzeyleri ortalaması ($x=3,199$) olarak saptanmıştır. Bu bulgular öğrencilerin okula bağlılık, iletişim ve öğretim ortamları düzeylerini aktif spor yapmanın etkilemediğini göstermektedir. Literatüre bakıldığında Çulcuoğlu, T., & Şentürk, H. E. (2021)' in spor bilimleri öğrencilerinin okul iklimi algılarını yordayan faktörlerin incelenmesi adlı çalışmasında araştırmaya katılan öğrencilerin alt boyut ortalamaları orta seviyenin üstünde ve yüksek düzeyde tespit edilmiş olup, aktif spor yapmaya göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Araştırmamızda araştırmaya katılan öğrencilerin kariyer farkındalığı mesleki özgüven alt boyut puan ortalamaları aktif spor yapmaya göre anlamlı bir farklılık göstermektedir ($p<05$). Erkek öğrencilerin mesleki özgüven düzeylerinin ortalaması ($x=4,029$) olarak saptanırken, kadın öğrencilerin mesleki özgüven düzeyleri ortalaması ($x=3,850$) olarak saptanmıştır. Bu bulgular öğrencilerin mesleki özgüven düzeylerini aktif spor yapmanın etkilediğini göstermektedir. Literatür taraması yapıldığında Üstün, O. (2022), bizim çalışmamızı destekler nitelikte kariyer farkındalığı alt boyutlarından mesleki öz güven alt boyutunda istatistiksel açıdan anlamlı farklılık tespit etmiştir.

Araştırmamızda araştırmaya katılan öğrencilerin okul iklimi, okula bağlılık, iletişim ve öğretim ortamları alt boyut puan ortalamaları yaşa göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir ($p>05$). Yaşa göre öğrencilerin gruplar arası okula bağlılık düzeylerinin ortalaması ($x=,830$), gruplar içi okula bağlılık düzeyleri ortalaması ($x=1,142$), öğrencilerin gruplar arası iletişim düzeylerinin ortalaması ($x=,054$), gruplar içi iletişim düzeyleri ortalaması ($x=1,011$), öğrencilerin gruplar arası öğretim ortamları düzeylerinin ortalaması ($x=,100$), gruplar içi öğretim ortamları düzeyleri ortalaması ($x=1,051$) olarak saptanmıştır. Bu bulgular öğrencilerin okula bağlılık, iletişim ve öğretim ortamları düzeylerini yaşın etkilemediğini göstermektedir. Yapılan araştırmalara bakıldığında Özdemir, E., Çepni, S., & İncedere, L. (2020) yaptığı çalışmada, Ön lisans öğrencilerinin okul iklimi algılarının belirlenmesi adlı

çalışmasında Yüksekokulların okul iklimi puanlarının karşılaştırılmasında araştırmaya katılan öğrencilerin yaş aralıklarına göre puanları arasında anlamlı bir farklılık tespit edememişlerdir. Başka bir çalışmada Çelikel, F. (2021), Örgüt İkliminin puan ortalamalarında yaşa göre anlamlı bir fark tespit edememiştir.

Araştırmamızda araştırmaya katılan öğrencilerin kariyer farkındalığı mesleki gelişim yatkınlığı, mesleki hazır bulunma ve mesleki özgüven alt boyutların puan ortalamaları yaşa göre anlamlı bir farklılık göstermektedir ($p<05$). Yaşa göre öğrencilerin gruplar arası mesleki gelişim yatkınlığı düzeylerinin ortalaması ($x=3,168$), grup içi mesleki gelişim yatkınlığı düzeylerinin ortalaması ($x=,689$), öğrencilerin gruplar arası mesleki hazır bulunma düzeylerinin ortalaması ($x=2,468$), grup içi mesleki hazır bulunma düzeylerinin ortalaması ($x=,709$), öğrencilerin gruplar arası mesleki özgüven düzeylerinin ortalaması ($x=2,580$), grup içi mesleki özgüven düzeylerinin ortalaması ($x=,635$) olarak saptanmıştır. Bu bulgular öğrencilerin mesleki gelişim yatkınlığı, mesleki hazır bulunma ve mesleki özgüven düzeylerinin yaşı etkilediğini göstermektedir. Literatüre bakıldığında Yaşar, O. M. (2019), Spor eğitimi alan üniversite öğrencilerinin kariyer farkındalıklarının incelenmesi adlı çalışmasında bizim çalışmamıza benzer sonuçlar elde etmiştir. Aynı çalışmada üniversite öğrencilerinin kariyer farkındalığı alt boyutlarından, mesleki gelişim yatkınlığı, mesleki hazır bulunma ve mesleki özgüven aldıkları puanlar yaş değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı fark tespit etmiştir. Başka bir araştırmada Ertekin, A. B. (2020), Spor Eğitimi Alanında Öğrenim Gören Öğrencilerin Girişimcilik Düzeyleri İle Kariyer Farkındalıkları Arasındaki İlişki adlı çalışmasında üniversite öğrencilerinin kariyer farkındalığı alt boyutlarından, mesleki gelişim yatkınlığı, mesleki hazır bulunma, mesleki bilinç ve mesleki öz güven alt alt boyutları arasında anlamlı ilişki tespit etmiştir.

Araştırmamızda araştırmaya katılan öğrencilerin okul iklimi, okula bağlılık, iletişim ve öğretim ortamları alt boyut puan ortalamaları bölümlere göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir ($p>05$). Bölümlere göre öğrencilerin gruplar arası okula bağlılık düzeylerinin ortalaması ($x=,067$), gruplar içi okula bağlılık düzeyleri ortalaması ($x=1,147$), öğrencilerin gruplar arası iletişim düzeylerinin ortalaması ($x=,2,553$), gruplar içi iletişim düzeyleri ortalaması ($x=2,553$), öğrencilerin gruplar arası öğretim ortamları düzeylerinin ortalaması ($x=2,104$), gruplar içi öğretim ortamları düzeyleri ortalaması ($x=1,038$) olarak saptanmıştır. Bu bulgular öğrencilerin okula bağlılık, iletişim ve öğretim ortamları düzeylerini bölümlerin etkilemediğini göstermektedir.

Araştırmamızda araştırmaya katılan öğrencilerin kariyer farkındalığı mesleki gelişim yatkınlığı, mesleki hazır bulunma ve mesleki özgüven alt boyutların puan ortalamaları bölümlere göre anlamlı bir farklılık göstermektedir ($p<05$). Bölümlere göre öğrencilerin gruplar arası mesleki gelişim yatkınlığı düzeylerinin ortalaması ($x=2,840$), grup içi mesleki gelişim yatkınlığı düzeylerinin ortalaması ($x=,691$), öğrencilerin gruplar arası mesleki hazır bulunma düzeylerinin ortalaması ($x=2,649$), grup içi mesleki hazır bulunma düzeylerinin ortalaması ($x=,708$), öğrencilerin gruplar arası mesleki özgüven düzeylerinin ortalaması ($x=3,654$), grup içi mesleki özgüven düzeylerinin ortalaması ($x=,628$) olarak saptanmıştır. Bu bulgular öğrencilerin mesleki gelişim yatkınlığı, mesleki hazır bulunma ve mesleki özgüven düzeylerinin bölümleri etkilediğini göstermektedir. Yapılan araştırmalara bakıldığında Spor Eğitimi Alanında Öğrenim Gören Öğrencilerin Girişimcilik Düzeyleri İle Kariyer Farkındalıkları Arasındaki İlişki adlı çalışmasında üniversite öğrencilerinin bölümlere göre kariyer farkındalığı alt boyutlarından, mesleki gelişim yatkınlığı, mesleki hazır bulunma, mesleki öz güven alt boyutları arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmemişken, mesleki bilinç alt boyutu arasında anlamlı bir ilişki tespit etmiştir (Ertekin, 2020).

Öğrencilerin “Okul İklimi ölçeği” ile “Kariyer Farkındalık ölçeği” arasında orta düzeyde pozitif bir ilişki olduğu görülmüştür.

Araştırma bulguları genel olarak değerlendirildiğinde, spor bilimleri öğrencilerinin okul iklimine yönelik algılarının ve kariyer farkındalık düzeylerinin orta düzeyin üzerinde olduğu ve okul iklimi

algısının kariyer farkındalığını anlamlı ve pozitif yönde desteklediği görülmektedir. Bu sonuçlar, üniversitelerde oluşturulan olumlu ve destekleyici eğitim ortamlarının öğrencilerin mesleki gelişim süreçlerine önemli katkılar sunduğunu ortaya koymaktadır.

Öneri

Spor bilimleri fakültelerinde okul iklimini güçlendirmeye yönelik katılımcı yönetim anlayışları ve etkili iletişim mekanizmaları artırılarak öğrencilerin kariyer farkındalık düzeyleri desteklenmelidir.

Kariyer farkındalığını etkileyen cinsiyet, yaş ve bölüm farklılıkları dikkate alınarak spor bilimleri öğrencilerine yönelik hedeflenmiş kariyer danışmanlığı ve mesleki gelişim programları uygulanmalıdır.

Öğrencilerin mesleki özgüvenlerini artırmak amacıyla aktif spor katılımını ve uygulamalı öğrenme fırsatlarını destekleyen akademik ve sosyal etkinlikler yaygınlaştırılmalıdır.

Kaynakça

- Akpulat, N. A., Üzümcü, T. P., & Alyakut, Ö. (2022). Üniversite öğrencilerinin okul iklimine yönelik algıları. *Çatalhöyük Uluslararası Turizm ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (8), 75–85.
- Aksoy, H. (2006). Örgüt ikliminin motivasyon üzerine etkisi (Yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- Alpman, C. (1972). Eğitim bütünlüğü içinde beden eğitimi ve çağlar boyu gelişimi. Millî Eğitim Basımevi.
- Arslan, N. T. (2004). Örgütsel performansı belirleyici bir etmen olarak örgüt kültürü ve iklimi. *Süleyman Demirel Üniversitesi İİBF Dergisi*, 9(1), 203–228.
- Atayeter, H. (2004). İlköğretim okullarında okul-aile işbirliği (Yüksek lisans tezi). Fırat Üniversitesi.
- Balcı, A. (2016). Açıklamalı eğitim yönetimi terimler sözlüğü (3. bs.). Pegem Akademi.
- Başaran, İ. E. (2008). Örgütsel davranış: İnsanın üretim gücü. Ekinoks.
- Bektaş, F., & Nalçacı, A. (2013). Okul iklimi ile öğrenci başarısı arasındaki ilişki. *Uluslararası Avrasya Sosyal Bilimler Dergisi*, 4(13), 1–13.
- Bozyiğit, E., & Gökbaraz, N. (2020). Spor bilimleri fakültesi öğrencilerinde kariyer stresinin belirleyicileri. *Journal of Computer and Education Research*, 8(15), 181–200. <https://doi.org/10.18009/jcer.679874>
- Bursalıoğlu, Z. (2015). Okul yönetiminde yeni yapı ve davranış. Pegem Akademi.
- Çelikel, F. (2021). Örgüt iklimi ve örgütsel vatandaşlık davranışı açısından cam tavan algısı: Ankara'daki konaklama işletmelerinde çalışanlar üzerine bir analiz (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi).
- Çulcuoğlu, T., & Şentürk, H. E. (2021). Spor bilimleri öğrencilerinin okul iklimi algılarını yordayan faktörlerin incelenmesi. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 19(3), 176–190. <https://doi.org/10.33689/spormetre.895235>
- Dönmez, Ş. (2018). Ortaokul öğrencilerinde okul iklimi, okula bağlılık ve okul yaşam kalitesi algısının

- incelenmesi. Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi, 9(2), 1–17.
- Erkal, M. (1978). Sosyolojik açıdan spor. Kutsun Yayınevi.
- Erkutlu, H. V. (2018). Örgütsel davranış. Akademisyen Kitabevi.
- Ertekin, A. B. (2020). Spor eğitimi alanında öğrenim gören öğrencilerin girişimcilik düzeyleri ile kariyer farkındalıkları arasındaki ilişki. İnönü Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 7(3), 14–27.
- Güneş, A. M. (2019). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ile okul iklimi arasındaki ilişkinin incelenmesi. Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi, 20(3), 1595–1632.
- Gündoğan, A., & Koçak, A. (2017). Öğretmen adaylarının okul iklimi algıları ile akademik öz-yeterlik inançları arasındaki ilişkinin incelenmesi. Sakarya University Journal of Education, 7(3), 639–657. <https://doi.org/10.19126/suje.337616>
- Hoy, W. K., & Miskel, C. G. (2015). Eğitim yönetimi: Teori, araştırma ve uygulama (Çev. S. Turan). Nobel.
- Hoy, W. K., Tarter, C. J., & Kottkamp, R. B. (1991). Open schools/healthy schools. Sage.
- Niles, S. G., & Harris-Bowlsbey, J. (2013). Career development interventions. Pearson.
- Özdemir, E., Çepni, S., & İncedere, L. (2020). Ön lisans öğrencilerinin okul iklimi algılarının belirlenmesi. Kastamonu Eğitim Dergisi, 28(1), 406–418. <https://doi.org/10.24106/kefdergi.3631>
- Sayan, Y. E., & Tavukçuoğlu, M. (2020). Yüksek din öğretimi öğrencilerinin öğrenme iklimi algılarının akademik öz yeterlik ve akademik başarıyla ilişkisi. Hitit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 19(1), 239–266.
- Storlie, C. A., & Toomey, R. B. (2019). School climate and student outcomes. Journal of School Psychology, 74, 1–15.
- Şişman, M. (2002). Eğitimde mükemmellik arayışı. Pegem Akademi.
- Terzi, A. R. (2015). Üniversite öğrencilerine yönelik okul iklimi ölçeğinin geliştirilmesi. Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi, 4(4), 111–117.
- Üstün, O. (2022). Spor bilimleri sınavlarına hazırlanan adayların kariyer farkındalıkları ile gelecek kaygıları arasındaki ilişkinin incelenmesi (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi).
- Yaşar, O. M. (2019). Spor eğitimi alan üniversite öğrencilerinin kariyer farkındalıklarının incelenmesi (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi).
- Yaşar, O. M., & Sunay, H. (2019). Spor bilimleri öğrencilerine yönelik kariyer farkındalığı ölçeğinin (KFÖ) geliştirilmesi. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi, 2(1), 7–22.